

Motion till riksdagen 2017/18:422

av **Christina Örnebjär och Emma Carlsson Löfdahl (båda L)**

Kommunsammanslagningar och likvärdighet i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det enklare för de kommuner som så önskar att slå sig samman, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en nationell utredning för att se över små kommuners bärkraft i framtiden och ta fram lösningar för att säkerställa likvärdigheten över hela landet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Kommunernas uppdrag gentemot sina medborgare är stort och det ska vara likvärdigt över hela landet. Det ställer stora krav, inte minst på mindre kommuner där urbaniseringen dessutom ofta lett till en förhållandevis stor äldre befolkning. Det utjämningsssystem som finns kompenserar till del de skillnader som finns men det ställs ändå stora krav på att kommunerna ska ha kompetens inom allt fler samhällsområden inom den egna organisationen. För många är kompetensförsörjningen ett betydande problem

Många av Sveriges 290 kommuner samverkar på olika sätt. Många gånger är samverkan nödvändig, rent av fundamental, för att den verksamhet som kommuner är ålagda att bedriva ska kunna fungera även i kommuner med litet befolkningsunderlag. Kommunerna i norra Örebro län samverkar på olika sätt och de så kallade Sydnärkekommunerna har också flera samverkansformer.

All samverkan fungerar dock inte helt smärtfritt. Bäst fungerar samverkan när det är mellan kommuner av ungefär samma storlek då mindre kommuner kan uppleva att deras behov prioriteras bort när det finns en större kommun med i samarbetet. Samverkan mellan kommuner, också genom gemensamma nämnder eller kommunalförbund, innebär också en viss svårighet för medborgaren att veta vem som är ansvarig för vad

och vem som ska ställas till svars. Det finns också administrativa problem vid samverkan och därtill rent lagliga hinder för viss samverkan, exempelvis kring lagen om offentlig upphandling, LOU.

Ett sätt att underlätta för mindre kommuner att överleva är att utveckla virtuella/digitala lösningar. Idag är det främst de största kommunerna som kan finansiera utvecklingskostnaderna medan det i mångt och mycket är de mindre kommunerna som kanske skulle ha mest nytta av exempelvis fler och mer utvecklade e-tjänster.

Man kan komma långt med samverkan och digitala lösningar. Samtidigt ser vi hur Sverige har många kommuner som är stora till ytan men med få invånare. Ett exempel är Torsby kommun i Värmlands län där det bor ungefär 4 000 personer på en yta som uppgår till ungefär en fjärdedel av hela länet.

I första hand behöver det bli enklare för de kommuner som så önskar att slå sig samman. Vidare behöver en nationell utredning tillsättas för att se över små kommuners bärkraft i framtiden och ta fram lösningar för att säkerställa likvärdigheten över hela landet.

Christina Örnebjär (L)

Emma Carlsson Löfdahl (L)